

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centimen.
Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

Men schrijft in
te Tongeren, bij M. COLLEÉ, uitgeve en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.
De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags & zaterdags.

TONGEREN, DEN 16 DECEMBER.

Indien de kiezers u den 26 oktober de meerderheid geven, dan zullen wij ons terug trekken en u de plaats overlaten met de verzekering van onzen plicht vervuld te hebben.
(*Woorden van M. PERREAC in de zitting van den gemeente-raad van den 2° oktober 1 75.*)

Op den markt van Tongeren van het 1 donderdag waren te koop gesteld 344 paarden, 219 koeien, 25 kalveren, 179 schapen, 142 vette varkens, en 964 magere markens.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Décembre** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 51, à Tongres. — Prix avec carte : **25** centimes.

De personen die een abonnement aan den **Postrijder** nemen voor het jaar 1876, zullen het blad gratis ontvangen van den dag hunner inschrijving tot nieuwaar.

Sterfgeval.

Men leest in de *Gazet van St-Truiden*:
Verleden maandag, na eene lange en zeer pijnlijke ziekte, met de stichtendste verclindigheid verdragen, overleed in het klooster der erw. Paters Redemptoristen onzer stad de eerw. Pater Isidorus Mommen van dezelfde orde, in den ouderdom van 74 jaren, waarvan 40 in het kloosterleven en 33 in den priesterlijken staat doorgebracht. Het is niet noodig den levenswandel van den eerbiedwaardigen overledenen te beschrijven: zijne deugd en godsvrucht, zijne teedere liefde tot de Moeder des Heeren, zijn onvermoede lijver voor het welzijn van den evenmensch op den predikstoel en vooral in den biechtstoel, zijne nauwgezette plichtsbetrachting in het kloosterleven zijn genoeg gekend en zullen nog lang als eene verdiende lofrede onder ons in de dankbare herten blijven geprent staan. Hij leefde om goed te doen en behaagde alzoo aan den Heer en aan de menschen. Hij was geacht en bemind in zijn leven, omdat hij eene overgroete en zeldzame deugd bezat, de geeerde ootmoedigheid; daarom zal zijne gedachten op aarde gezegend voortleven in het geheugen zijner medebroeders, der geestelijken en der geloovigen, terwijl zijne ziel het eeuwig loon van den getrouwen en wijzen arbeider van het Evangelie in den hemel zal genieten.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Luik:
De gendarmerie van Morlanwelz heeft de hand gelegd op eenen persoon die vermoed wordt eene diefte met braak, ten huize van eenen koolmijnwerker begaan te hebben in de volgende omstandigheden:
« Een jong meisje van 14 jaar bevond zich des nachts alleen te huis, met haar broertje van 8 jaar. Zij hoorde de deur instampen en riep: Wie is daar? Zij stond op en stak het licht aan. In de eerste kamer zag zij eenen man onder de tafel zitten.
« De kwaaddoener hield een mes in de hand, hij bedreigde er het kind mede, en dwong het hem te toonen waar het geld was. Het meisje toonde hem het schoof enier kas, en terwijl de dief in het menbel zocht, ging het moedige kind naar hare kamer, opende het venster, en sprong met haar broertje in den tuin.
« Zij liep hare moei waarschuwen, die op eenigen afstand woonde. Toen hare moei en twee bij haar wonende werklieden toegesnoeld waren, was de dief verdwenen. Hij had 150 fr. genomen, die in eene kous staken. De aangehoudene is een fransch foreman, wiens rijtuig op eenigen afstand van daar staat. Hij beweert echter onplichtig te zijn.

— Men schrijft uit Antwerpen:
FRANSQUILLONSTREKEN. — Wij laten hier zien hoe vlaamschgezind de fransquillons van het stadshuis zijn.
Aan de prijswinnaars van Atheneum en Middebare school in de Vlaamsche taal hebben de fransquillons van het stadshuis *Fransche* boeken geschonken met het *Fransche* opschrift: *tenoignage de satisfaction de la part de l'Administration communale à Monsieur... prix de flamand.* Tot overmaat van moedwil heeft de burgemeester hun eene *Fransche* redevoering toegesproken.
— Men schrijft uit Antwerpen:

DE AAP KOMT UIT DE WAUW. — Zoals wij het voorzien hadden, is de geuzerij nauwelijks door de kiezing van oktober in hare macht bevestigd, of zij werpt haar masker af.
Wie, voor de kiezingen, van die mannen durfde zeggen dat zij priesterhaters, godsdienstverdrunkers waren voor den *welgegren* (?) godsdienst.
Nu komen zij er rond voor uit wat zij zijn, en dat vinden wij ook beter. *De priesters moeten uit de school*, roept de heer De Winter.

Door den heer Allewaert werd gisteren in den raad een factum voorgelezen, waarbij aan de wetgeving gevraagd wordt, het verplicht onderwijs in te voeren.
Dit ontwerp, ofschoon tamelijk geusachtig van strekking, werd door den heer Nant Van der Taelen nog radikaal genoeg geoordeeld. Waarom, riep de heer Nant uit hier van godsdienstonderwijs gesproken.
Wij willen het onderwijs *obligatoire, gratuit et laïque*. Aangezien wij het op dat punt allen eens zijn, laat het ons dan rechtuit zeggen!
Recht voor de vuist! Geene schijnheiligheid meer! De raad stemt toe het verzoekschrift in dien zin te wijzigen en aan de Kamers het *verplicht, kosteloos en godsdienstloos* onderwijs te vragen.
Den heer Gits door dit besluit aangemoedigd, verlangt dat het college bij het gouvernement aandrang, om de stemming van den raad, waarbij het godsdienstig onderwijs in de school wordt afgeschaft goed te keuren.
De heer De Winter voegt er bij: duldt dat onderwijs niet langer in uwe scholen; en alles is gezegd!

— Volgens het *Journal de Bruxelles* zou er een gerucht in omloop zijn luidens hetwelk M. Hagemans afgevaardigde van Thun zijn ontslag als volksvertegenwoordiger zou geven.
— De vrouw tot den man. — Toen wij nog niet getrouwd waren, hebt gij zoo dikwijls gezegd dat wij op rozen zouden wandelen; nu ben ik uwe vrouw en ik moet hier zitten en kousen stoppen.
De man. — Lieve engel, ge kunt toch niet verlangen, dat ik die wandeling op rozen doe met gaten in mijn kousen.
— Sinte Katharina heeft haar spreekwoord van 12 weken vorst niet goed gehouden. 't Is volop aan 't dooien, doch wacht u van het spreekwoord: Dooien zonder wind 't Is niet waard dat 't begint.
— JANNIKE. — Moeder, de meester heeft beoefend dat hij ons vanlaag de zoneklips zou laten zien.
MOEDER. — Dat is goed, mijn lief Janneke; maar wees toch voorzichtig, kom er maar niet te kort bij!
— Ik belet het onmatig gebruik van sterke dranken, zei een herbergier, en hij goot volop water in den brandewijn.

BUITENLAND.

Frankrijk.
De luchtbal l'Univers. — Toestand der gekwetsten.
Kapitein Renard en Térés, de helper van den heer Godard, welke zich in het gasthuis bevinden, verkeerden in een zeer voldoende toestand. Kolonel Laussedat, die reeds zes lichtreizen zonder ongeval had verzeeld, wordt in zijne woning verpleegd door de doctoren Izard en Labbé. Men heeft hem een geneeskundig toestel op het been geplaatst, dat op verschiedene plaatsen gebroken is. Hij is zeer kalm en heeft nog geen enkelen aanval van koorts gehad. Commandant Mauguin wordt insgelijks bovengenoemde doctoren verpleegd; bij hem wordt evenmin koorts opgemerkt, doch hij is zeer neerslachtig.

De heer E. Godard, wiens toestand in den beginne minder ernstig scheen, had donderdag avond veel pijn. De zorg om het gevaar zijner reisgenooten af te weren, heeft de heer Godard belet van zijne behendigheid als lichtreizeur gebruik te maken, om zich zelf te behoeden. Volgens eene consultatie der doctoren Izard, Labbé en d'Echere, heeft hij zich niet zoals men eerst meende, de knie verstuikt, maar er bestaat in het been eene inwendige breuk. De pozingen welke hij, na het ongeval, aangewend heeft om te gaan, hebben de knie zoodanig doen zwellen, dat het de chirurgijn voor het oogeblijk onmogelijk is hem het been in te zetten. Zijne herstelling zal waarschijnlijk langer tijd vragen dan die der overige gekwetsten. *De Univers* is, even als een buiten-gevecht gestelde soldaat, naar de Invaliden overgebracht, waar hij zal onderzocht worden door eene commissie gelast met het opmaken van een verslag over de oorzaken der ramp.

Een droevig ongeval heeft te Roubaix plaats gehad. Een lijkstoet begaf zich naar de kerk van St-Sépulcre, toen een rijtuig voorbij kwam en de dragers der lijkbare dwong, zich haastig te mijden. Ongelukklig deed een hunner een verkeerd stap, zoodat de doodkisten gronde vallende, opensprong en het lijk in den sneeuw rolde. Men oordeelde over de ontroering der familie en van al de aanwezigen. Een timmerman uit de buurt, geholpen door zijne werklieden, heeft spoedig het lijk terug in de kist geplaatst en deze laatste gesloten.

De politieagent J. B. Sarrazin, die in eene vlaag van zinneloosheid, zijne vrouw en dochter vermoord en gepoogd heeft zich te zelfmoorden, is in het gasthuis overleden.

De uitslag der stemming welke in de Nationale Vergadering van Versailles voor de onafzetbare senators gehad heeft, is gisteren om 6 uren 20 uitgeroepen:
Volstrekte meerderheid 345 stemmen;

Zijn bekeken de heeren de Lavergne, 355 stemmen; Le Royer, 352; de admiraal Jaures 351; Berthault, 350; Calmon, 349; de la Fayette, 348; Luro, 347; Tribert, 346; Gauthier de Rumilly, 346;
Niet een kandidaat der rechter zijde is gekozen. Hebben meest stemmen bekomen op de lijst der linker zijde: de heeren Carnot, 342; Carbon, 344; Crémieux, 341; Fourcaud, 342; Lanfrey 344 Lepetit, 345; Valazé, 341; Littré, 340; Maguin, 344; Graaf Rampont, 340; Scherer, 344; Scheurer-Kestner, 341; Jul. Simon, 342; Testelin, 344.
Op de lijst der rechterzijde: de heeren de Cissey, 334; de Belcastel, 330; Carayon-La Tour, 330; Dupanloup, 324; Ernoul, 327; de Larrey, 327; de Kerider, 325; Larocheloucauld-Bissaccia, 328; de Montaignac, 322; Randot, 326; Saissset, 320.

Duitschland.

SCHRIKKELIJKE ONTPLOFFING.

50 DOODEN. — Een *Lloid* telegram uit Bremerhaven van den 14 dezer meldt het volgende:
« Nadat het naar Nieuw-York bestemde stoomschip *Mosel* zijne passagiers in de voorhaven aan boord had genomen, sprong de ketel van de sleepboot *Simson*, welke voor de *Mosel* lag, waardoor minstens 50 menschen zijn omgekomen en velen gewond. De *Mosel* is beschadigd.
(LATERE BERICHTEN.) — De ramp, aan de *Mosel* overgekomen, is niet veroorzaakt door het springen van eenen ketel, maar door de ontploffing van eenige kisten, welke zich in de nabijheid aan land bevonden.
Het aantal doden en gewonden is nog niet met zekerheid te bepalen, maar groot.
De schade, door de *Mosel* en de *Simson* geleden, is minder belangrijk dan men aanvankelijk dacht.
(LAATSTE TELEGRAM.) — De lijst der slachtoffers van de ramp, gisteren te Bremerhaven gebeurd, belooft tot 68 doden en 55 gewonden. Van 8 doden heeft men nog de identiteit niet kunnen bevestigen.
— Berlijn, 15 december.

De aartsbisschop van Keulen is gedaagd voor het hooger gerechtshof, ingesteld voor het vonnissen der overtredingen tegen de kerkelijke wetten, ten einde zich van zijne funktie als aartsbisschop vervallen te hooren verklaren.

Luidens telegrams uit Sint-Petersburg zijn er 58 personen uit de hoofdstad van Rusland vertrokken, om het personeel te vormen van een veldhospitaal in Montenegro.

Italië.

AARDBEVING TE NApELS.

De dagbladen zijn vol bijzonderheden over de aardbeving die in de zuidelijke provincies heeft plaats gehad. Op 6 december, rond 3 1/2 ure 's morgens, werd te Napels een hevige schok gevoeld. De schrik was algemeen en in eenige oogeblikken waren de straten, markten, kerken en koflienhuzen vol volk.
Gelukkig zijn er geene rampen voorgevallen. Langzamerhand verdwenen de schrik en met den dageraad was alles weer in zijn gewonen toestand; doch men zag met angst de tijingen uit het binnenland te gemoet.
In den namiddag ontving professor Palmieri talrijke telegrams, waaraan wij de volgende bijzonderheden ontleenen. Het is gebleken dat met de Vesuvius zoals men algemeen dacht het middenpunt der aardbeving is geweest; dit middenpunt was in de provincie Capitanate. De aardbeving zou daar omtrent veertig sekonden geduurd hebben.
De telegram spreekt van schade en slachtoffers doch zonder iets te bepalen. De schok werd insgelijks gevoeld op verschillende plaatsen der provincie Basilicate, maar bijzonderlijk te Barile, waar de bevolking, die zich nog de ramp van 1854 herinnerde, uiterst verschrikt was. Er zijn ook dergelijke tijingen ontvangen uit Bojano, in de provincie Molise; zij spreken echter van geene schade.
In het land van Labour heeft men den schok het meest gevoeld te Caiazzo, Nola, Marigliano en eenige andere dorpen. Men denkt dat die aardbeving eene aanstaande uitbersting van den Vesuvius voorspelt, te meer, daar men verleden nacht herhaaldelijk een dof gerucht uit den vuurborg heeft hooren opstijgen. Volgens de berekeningen van professor Palmieri, zou dit echter nog zoo spoedig niet zijn, ofschoon volgens de laatste berichten, de gisting in den mond van den vuurborg toeneemt. De Vesuvius is met sneeuw overdekt.
De aardbeving heeft ook te Ancona in de Marken en te Rome plaats gehad. Wel is waar heeft ze niemand gevoeld, doch de *Symyographe* van professor Rossi, een toestel waarop zich de aardbeving schokken van zelf aantekenen, heeft aangegeven dat dezen rond drie ure 's morgens plaats had.

Spanje.

Madrid, 15 december.
De dagbladen scheren den gek met den oproep van generaal Tristany aan de Cataloniërs, om dai het carlism, wel degelijk gedaan heeft in Catalonië

ALFONSIÏSTISCHE TIJDINGEN.

Luidens telegrams uit San Sebastianie zijn er te Santander troepen aangekomen in bestemming voor Guipuzcoa.
Generaal Moriones moet het bestuur der operatie in de provincie nemen, aan het hoofd van 25000 man, die rechtstreeks onder zijne bevelen staan. Zijn doel is de grenzen en de valle van Baztan te bezetten, om daardoor Hernani, San Sebastiani en Los Passages van de Carlisten te bevrijden.
Wat de crisis in het carlistisch kamp betreft, deze is nog niet geëindigd. Generaal Perula is afgesteld door generaal Magroveja. Generaal Lizarraga zou tot militaire overste van het huis van don Carlos benoemd zijn.
Wat de proklamatie van generaal Tristany in Catalonie en de veroordeeling van generaal Saballs door den krijgstraad betreft, deze beide voorvallen worden als onnauwkeurig opgegeven.

Amerika.

De « *Deutschland*. » — Onder de slachtoffers dezer zeeramp behooren al de zusters van het Franciscane orde, die te Salzhotten uit hun klooster verjaagd waren.
De geestelijke zusters waren met den stoomboot vertrokken, om een nieuw vaderland te zoeken in Amerika.
De ontzettende schipbreuk van de « *Deutschland* » trekt in Engeland buitengewoon aandacht, omdat men het eene schande voor het Engelse volk acht, dat het ongelukkige schip dertig uren lang vergeefs op hulp gewacht heeft, ofschoon het vlak op de Engelse kust valt zat, en te Harwich de noodsignalen gezien waren.
« Het smart ons te moeten erkennen, » zegt de *Times*, « dat het verlies van zoo vele menschenlevens in de plaats schijnt te moeten worden geweten aan grove plichtverzaking van een belangrijke Britsche haven. »
De flesch, waarin een der passagiers zijn laatste groet aan wronv en kinderen zond, is gelukkig gevonden te Ramsgate waar ze aanspoelde. De brief is geadresseerd aan mevrouw Behring te Bremerhaven.
« Wij zijn gestrand sinds een uur, elke minuut voelen wij een verschrikkelijk stooten. Een boot met passagiers is reeds weg. D. J. BEHRING.
« Ik geloof dat wij verloren zijn. Ik ga heen in vrede met mijn God en zonder bezorgdheid voor u. Mijn hartgroeten aan mijne vrienden, mijne kinderen en mijne schoonmoeder. D. J. BEHRING.
Het is onmogelijk zonder aandoening deze regels te lezen, die door den heer Behring geschreven worden, even voor dat hij werd medegesleept door de golven.

De moedige Duitschers, die keer op keer hun veilig toevluchtsoord verlieten, om den dood te troiseren, ten einde de arme mannen uit de kajuit te redden, behooren tot die helden. De lijken der vier of vijf zusters zijn gevonden. Zij dreven op haar rug met de armen voor de borst gevouwen in het water dat het schip vulde. Gelijk wij gisteren reeds vermoedden hadden ze nooit de zee gezien en was de ontzetting van noordweer op de oceaan dus iets geheel ongewoons voor haar. Zij behoorden tot de orde van Sint Franciscus, en kwamen uit Salzkotten in Westfalen, vanwaar ze door de nieuwe Duitse wetten verdreven werden. Ze gingen eenen nieuwen toevlucht in Amerika zoeken, toen ze den dood vonden op de Engelse kust. Eene Fransiscaner monnik kwam donderdag uit het klooster te Stratford bij Londen, om de lijken der zusters af te halen die plechtig in het kerkhof van het klooster zullen begraven worden.

HET VUURORKAAN.

Eene verschrikkelijke plaag heeft over Cerdey County, in den Kansas, gewoed; op 27 oktober rees de zuiderwind, de lucht werd met rook beladen. Daags nadien zagen de verschrikte bewoners der volksplanting assche en vlammen door den wind voortgevoerd voorbijrijden, en werden aldus verscheidene uren voorop verwoest dat het vuurorkaan naderde. Rond 7 ure 's avonds sloeg de wind tot een wezenlijk tempeest over en men zag de vlammen in de lucht rijzen en van heuvel tot heuvel voortdrijven.
Van op eene hoogte nabij het dorp, zegt een plaatselijk dagblad, kon men het schouwspel in geheel zijne verschrikkelijke pracht overzien. Het vuur strekte zich over de vallei uit, in het westen en in het noorden op eene oppervlakte van verscheidene mijlen, die door de heuvelen als door eenen vurigen muur omringd werd. Het brandend orkaan dreef noordwaarts en liet op zijn spoor afgebrande bosschen en rookende puinen achter.
Huizen, stallen, schuren, koorvelden, duizenden hooimijten, het gras der weiden, alles in de vlammen verdwenen. De landbouwers hebben hunnen oogst, hunne werktuigen, perden, vee, in een woord alles verloren en bevinden zich zonder schuilplaats en zonder brood.
Men veronderstelt dat de brand op indiaansch grondgebied, door de Indianen is aangestoken en men zegt, dat de vlammen in het noorden tot aan Wichita gewoed hebben.